

Тошкент халқи

РЎЗНОМА 1928 ИИЛ 11 ДЕКАБРАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ҚЎМИТАСИ,
ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ БОШ НАШРИ

№ 70 (10.066). • 1991 йил 11 апрель • пайшанба • Баҳоси 6 тийин.

СССР ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ

1991 йил 6 АПРЕЛДАГИ 146-СОН ҚАРОРИ
МОСКВА, КРЕМЛЬ

Чакана нархлар ислоҳ этилиши муносабати билан аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилишнинг қўшимча тадбирлари тўғрисида

Чакана нархлар ислоҳ этилиши муносабати билан аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилишнинг қўшимча тадбирлари тўғрисида

1. Белгиланган қўйилсинки, корхоналар ва ташкилотларнинг 1991 йилда ошқоналарда, буфетларда ва профилакторийларда овқатланишнинг қимматлашганини ўқиб олишнинг қўшимча тадбирлари тўғрисида

2. Умумий овқатланиш хизматларидан фойдаланган овқатлар қимматлашганини ўқиб олишнинг қўшимча тадбирлари тўғрисида

жатарга компенсация тўлаш учун зарур маблағ ажратишнинг қўшимча тадбирлари тўғрисида

СССР Халқ таълими давлат комитети, СССР Молия вазирлиги ва СССР Савдо вазирлиги юқорида айтилган компенсацияларни тўлаш тартибини белгиласин.

3. Корхоналар, мактаблар, хунар-техника билим юрлари, ўрта махсус ва олий ўқув юрларининг ошқоналари ва буфетларида умумий овқатланиш ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш учун сарфланган харажатлар қўйимчи бориши коэффициентини қўйилсинки.

СССР Бош вазир В. ПАВЛОВ
СССР Вазирлар Маҳкамасининг ишлар мудир И. ПРОСТЯКОВ

Ҳамма—жумҳурият хашарига!

ЭХТИЁЖЛАРИГА САРФЛАШАДИ

Пойтахтимиздаги кон-мўна заводи ишчи-хизматчилари жумҳурият умумхалқ хашарида фаол иштирок этишга аҳд қилди. Завад ва унинг барча бўлиmlарида хашарни ўтказиш бўйича штаблар тўзилди. Уларнинг аъзолари умумхалқ хашари ҳар томонлама самарали ва меҳнат байрамигаддек ўтиши учун зарур тадбирлар белгиланмоқда.

Хашарда барча ишчи-хизматчилар фаол қатнашадилар. Шу кун бир неча минг сўм ишлаб топилган маблағ турли жағғармаларга ажратилди. Айни вақтда корхонанинг ижтимоий ривожлантириш

жағғармасига ҳам берилади. Бу маблағ асосан ишчи-хизматчиларнинг тушлик овқатланиш учун сарфланади.

Шу кун ишчи-хизматчилар меҳнат қўйида бўлибдилар. Улар корхона цехларини ва участкаларини саранжом-саранжом қилиш, ерларни юмшатиш, сув шохобларини тозалаш билан шуғулланибдилар. Айни вақтда каттагина ҳажмда кўчаларнинг асфальтлаш ишлари амалга оширилди. Корхона ҳудуди ва унинг атрофидаги ерларга кўплаб мевали ва манзарали даракт кўчатлари экилади, гулзорлар ташкил қилинади.

Р. ШОЖАЛИЛОВ.

ТОШКЕНТ ХАЛҚИГА ЖАВОБ БERAДИЛАР

«ЎГАЙ ҚИШЛОҚ»

РЎЗНОМАНИНГ 13 февраль сонда жамоатчилик мухбир Л. Мансуровнинг шу сарлавҳали таққидий мақола-си эълон қилинган эди. Ушбу мақолада Кавардон қишлоғидаги ижтимоий муаммолар, камчиликлар кўтарилган эди. Мақолага Коммунистик район ижроия қўмитасининг раиси Е. Налибаев жавоб билан жавоб олд.

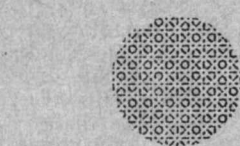
Унда айтилишича, Кавардон қишлоғида 1990 йилда 13 километрлик ичимлик сув қурувлари ишга туширилган. Аммо ҳозир фақат эрталаб ва кечки соатлардагина ана шу қурувлар орқали сув узатиб турилибди. Йил охирида янги 750 кубметр сифини сув узатиш қурилмаси ишга туширилган сув таъминотида узинишлар бўлмайд.

1995 йилгача 70 километрлик газ қурувларини тортиш мўлажалланган. «Уз-агрострой» томонидан ҳам 18 километрлик газ қурувлари ишга туширилган. Лекин «Тошмилстройга» бажармаси атиги 5 километрлик юқори босимдаги газ линиясини ўтказишнинг ордага суроқда. Агар бу масала ҳал этилса Кавардон қишло-

ғи газлаштирилади. Мажбур болалар боғчаси санитария талабларига жавоб беради. Бу ерда 1995 йилда 280 ўринли янги боғча қуриш режалаштирилмоқда. Қишлоқдаги сартарошхона сартарош йўлининг учун ҳаққатан шу йилнинг январь ойидан ишламаёпти. Бу масала ҳам яқин кунларда ҳал этилади.

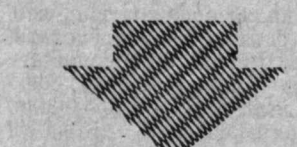
Умуман 1987—90 йилларда Кавардон қишлоғида бир миллион сўмликдан ортиқ маъмурий хизмат объектлари қурилди. Клуб, халом, 200 номерли АТС ишга туширилди. 12400 квадрат метр йўл ва кўчалар асфальтланд.

Албатта, ишчи ташкил қилиш ва бор объектлардан фойдаланишда жамоа ҳужа-ти раҳбарлари ва ижроия қўмитаси муҳокама қилинди. Кавардон қишлоғида қурилган ижтимоий маъмурий хизмат объектлари ишнинг назорат қилиш учун комиссия тўзилган.

● Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозида чигит экиш ишлари авжида. Суратларда (чапдан) 4-бригада аъзолари Зодир Ҳакимов, Абдуманнол Қодиров, Тўлабой Аскарлар. Бу жамоада ҳар кун 15 гектар ерга чигит экилмоқда. Уруғлик чигит яхши тайёрланибди. Илгир механизатор Бекан Сафарбоев ишни бошлашдан олдин агаретни яна бир текширмоқда.

Сураткаш В. ТЎРАЕВ.

● Омад қишлоғидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозида чигит экиш ишлари авжида. Суратларда (чапдан) 4-бригада аъзолари Зодир Ҳакимов, Абдуманнол Қодиров, Тўлабой Аскарлар. Бу жамоада ҳар кун 15 гектар ерга чигит экилмоқда. Уруғлик чигит яхши тайёрланибди. Илгир механизатор Бекан Сафарбоев ишни бошлашдан олдин агаретни яна бир текширмоқда.

СССР Бош вазир В. ПАВЛОВ
СССР Вазирлар Маҳкамасининг ишлар мудир И. ПРОСТЯКОВ

Шу куннинг репортажи

Янгийул: ЧИГИТНИ ЭКИБ БЎЛИШДИ

ЯНГИЙҮЛ РАЙОНИДАГИ «СССР 60 ЙИЛЛИГИ»
КОЛХОЗИ ПАХТАКОРЛАРИ БИШ ИШ КУНИДА ЧИГИТ
ЭКИШНИ ТУГАЛЛАДИЛАР

Жамоа сардори — Неъмат ана билан бир зум суҳбатлашдик. Сочларига оқ оралаб, олтиш ёшларни қоралаб қолган бу киши бир умр пахтазорда меҳнат қилиб тобланганлардан. Ўтган йили ҳосилдорлик чакки бўлмади. Гектари-дан режадаги 29 ўрнига 34 центнердан ҳосил кўтарилди.

Узоқдан гуруллаб, сўнгги эгати-ларга чигит экиб келаётган трактор пайкал четига келиб тўхтади.

— Ҳорманг уна, — деди Неъмат ана машина кабинасидан тушиб йиғитга қўл узатиб кўришар экан. — Мана шу азамат йиғит Содиржон Далабоев бўлади, — дея қўшиб қўйди бригадир фахр би-

лан. — Ўзиёим механизаторлар сардориди...

Бригадир ҳақ гапни айтди. Содиржон йиғирма йилдан бери пахтакорлар огирини енгил қилиб келди. Бригада ерларидаги экинларга ўзи ишлов бериб, ҳосилнинг асосий қисmini ҳам ўзи машинада тиради.

Жамоа ҳужалиғидаги 11 та бригадининг барчаси ҳўжалик ҳисобиди ишлаб келмоқда. Натига ёмон эмас, Ўтган йили колхозчиларнинг ўртача ойлиги 280 сўмни ташкил этди. Механизаторлар эса 600—650 сўмдан кам маош олишмади.

Ҳўжалик агрономи Саидқабар Ашурбоев бизни қўшни пайкаллар томон бошлади.

Ҳўжалигимиз жорий йилда 586 гектар ерга пахта экади. — деб ҳикоя қилади агроном. — Бу ўтган йилдагидан 100 гектар кам. Мана бу эгат олиб қўйилган майдонларнинг 50 гектарига сабзавот, помидор ва бошқа резаворлар экамиз. Пахтани ўйлабми, сабзавот-ме-вани унутмаслигимиз. Ўтган йили айрим бригадаларимиз гектаридан 42 тоннадан помидор ҳосили олишди.

Янгийулликлар даласидаги бу-гунги меҳнат жасорати кўтулг марраларни қўлаб иш тутилаётган-дан дарак бермоқда. Улар ўтган йили районда иккинчи бўлиб пахта таёёрлаб бажаришган эди. Энди эса ер майдонлари юз гектарга ка-майд. Лекин ишбилармон пахта-корлар буттуридан қилишмайди-ган ҳосил кўтариш ниятидадилар.

П. НИШОНОВ,
ЎЗТАГ мухбири.

ЎЛГАН БУЗОҚ ОРТИДАН

... Сир эмас. Ҳозир нарх-наво ошиб кетиб, халқнинг турмуш кечирishi анча қийинлашиб қолди. Бундай пайда-да, табиики, ҳамма да-лага, боғ-роғларга, деҳқонга, айниқса, чорвадорга кўз тикилади. Мева-чева, сабзавот зора сароб бўлса. Гўшт-сут қўлайса. Ҳар қолда арзон-роққа сотиб олармидик, де-ган умидда бўлади, одамлар.

Фермаларда қишлоқ қан-дай ақунланмоқда? Чорва-дорларнинг шахарликларга ёрдами қандай бўлади? Бу саволга аниқроқ жавоб олиш мақсадида шахарнинг шун-доқ биқинида жойлашган Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхо-зига бордим.

Хайрият, ферма мудирини осонликча топдим. У дар-воза олдига турган экан. Еши 30 лардан ошган, ўрта жуссали бу одам бироз таш-вишлироқ кўринди.

Менинг қаерданлигимни билгач, пешонаси яна ти-ришди.

— Тинчликми ўзи, нима гап? — сўради у.

— Ҳеч гап йўқ, — дедим мен, — ўзим шундай. Хи-з-матчилик. Ферма ишлари билан танишсам, деган эдим.

Мудир З. Усенов мени хушамайгина ичкарига та-клиф қилди. Мен қишлоғи-да қандай таёйргерлик қўрил-ганлиги, қанча озуқа жама-риланганлиги, натижалар қандай бўлаётганини билан қиз-қидим. Лекин у аниқ ва лўнда жавоб бера олмади. У ақ-ка бу ёққа телефон қилди. Кишларнинг сўради. Мен, бир амаллаб, ўтган йил-пландаги 75 ўрнига 91,5 тон-на гўшт топширилганини, 1030 тонна ўрнига 1070 тон-на сут олинганлигини бил-иб олдим.

Лекин қишлоқнинг ўтган уч ойидаги натижалар-чи?

Ўтган йилга нисбатан сил-наб йўқ эди...

Илгир ҳўжаликларда ҳар бош соғин сигирдан 3,5—4 минг килограммдан сут со-ғиб олинган ҳолда бу ҳўжа-ликда 2800 литрни ташкил этмоқда. Нега шундай?

Ферма мудирини бу саволга мумкин ҳадгач берди. Шу пайт хонага зоотехник Турғун Кармонов кириб келди. Мен ундан саволларга аниқроқ жавоб олоқчи бўлдим. Би-роқ у анча димоговор экан.

— Сизга ким ҳўқўқ берди? — деб дўқ ургандек жавоб берди у.

Мен боя ферма мудирига айтган гапимни айтдим.

қилиб, машинага ўтириб, жў-наб қолишди.

Мен ветеринария врачини излаб топдим. Исмоил Эдилов билан дилдан гаплашмоқчи эдим. Назаримда у ҳам мен-дан нималарнидир яширмоқ-чи бўлди.

— Қишлоқ яхши ўтдики? Моллар касалликка чалин-мадими?

Эдилов менинг нимага ишора қилганлигимни пай-қад, чамалди.

— Ҳеч қанақа касаллик бўлмади, — деди у.

Бироқ у гап орасида, қи-йинчиликка дуч келдик, деб юборганини ўзи ҳам пайка-май қолди, шеккили.

— Қанақа қийинчилик?..

Бу савол жавобсиз қолди.

тилаётган майдонга бошла-ди. Кўринишдан туппа-тузуқ соғин-сигирлар. Бироқ тизза бўйи балчиққа ботиб юрибди. Бунинг устига сув ичида қо-лишган.

— Нега бунга? — билмадим, — деди ҳи-собчи. Қаердандир сув ко-чибди-да...

— Қаранг-а. Бу аҳволда қандай қилиб сигирлардан мўлжалдаги сутни олиш мум-кин? Сув кечиб, лой-балчиқ-қа ботиб юрган сигирлар, ал-батта, сутини қамайтиради, касалликка чалинади.

— Ҳар йили шунча кез-ларда, — деди ҳисобчи, — сигирларимизни тоғ этакла-ридаги яйловларга олиб чи-қиб яйратардик. Анча яхши бўларди. Бу йил раҳбарлар ўзгарганими, негадир олиб чиқилмади.

Дам олиш хонасига кирдим. У ерда битта стол-стулдан бо-шқа ҳеч нарсаси йўқ эди. Ҳаммаёқ ифлос, қаровсиз. Бу яқин ўр-тада одам қадами етмаган кўринади.

— Соғувчиларимизнинг уйи яқин, — деди ҳисобчи ҳижо-ботомуз, — Тушликда уйига боришимни афзал қилишди.

(Агар ҳамма шарт-шаро-итлар бўлганда-ку, улар ове-ра бўлиб вақтларини кетма-зиб ўтиришмасди-я).

Мен бир вақтлари донгдор бўлган бу колхознинг ферма-сидан ноҳус қайфиятда қай-тим. Йўлда уйланиб борар-дим. Менга ферма мудирини ҳам, зоотехник ҳам ишларини ҳам дуруст, ҳар сигирдан 8—9 литрдан сут соғиб оляя-мин, қишлоқни яхши ақун-лаймиш, деб айтишди. Ҳақи-қий манзара эса бошқача. Нега мутахассислар ёлгон гапиршади? Нега ростиини айтишмайди? Бу савол—жум-боқини барибир ечишга тўғри келади.

Х. ШАФОАТОВ,
«Тошкент» ҳақиқатининг
матбус мухбири.

СССР Чемпионати

ЭНДИ БЎШ
КЕЛМА,
«ПАХТАКОР!»

1991 йил 9 апрель, Тошкент шаҳри. Маҳаллий вақт билан 18 дан 45 дақиқа ўтганда «Пахтакор» марказий ўйингоҳида кишиниёлик Бутуниттфоқ тоифасидаги ҳанам А. Горин хуштак чалиб «Пахтакор» ва «Локомотив» командалари ўртасидаги чемпионат ўйини илҳомига етганини билдирди. Худди шу пайтда ўйин инспектори краснотарк В. Раёбо Москвага сии қоқиб, бу йилги олий лига мусобақасида «Пахтакор» биринчи бор ғалабага эришганлиги тўғрисида ахборот берди.

10 ва 16 март, шунингдек 4 апрель кунларини яхши эслаймиз. Чунки ўша кунла-ри ҳаво очик бўлган. «Пах-такор» шу кунги календар-у йўналишда ғалаба қозона олмагандан сўнг, худди ку-тиб тургандек, учрашувлар тамом бўлиши билан оқ Тош-кентда ёмғир томилиай бош-лаган эди. Кетма-кет 3 ма-ротаба шундай бўлгандан сўнг, ҳамкасбларимдан бири чидай олмай, «ундан кўра шалаббо ёмғир тағида қи-тир...

сак ҳам майли эди, фақат «Пахтакор» ғалаба қозонса бўлди» деган эди. Дўстим-нинг башоратчи эканлигиндан хабарини йўқ. Бироқ у ай-танчанлик бўлиб чиқди. Ўт-ган кун Тошкентда кун бўйи ёмғир ёғди ва... «Пах-такор» мавсумдаги биринчи ғалабага эришди.

А. ИМОНХҲАЕВ,
[Учрашув ҳақидаги батафсил ахборотни 4-саҳифада ўқи-сиз].

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАҢЛАР АКАДЕМИЯСИ
ИЛМИЙ МУАССАСАЛАРИДА

ЯНГИ НАВЛАР ЯРАТИЛДИ

Жумҳурият «Биолог» илмий ишлаб чиқариш бirlашмаси ўсимликлар тажриба биолог-иясини институт ходимлари учун 1990 йил ва шу йилнинг биринчи чораги анча самарали бўлди. Олимлар патхатнинг ҳатто янги навларини яратди. Улар орасида биология фанлари доктори Н. Назаров ҳамда илмий ходим Ж. Дадақонов ҳамкорлигида яратилган АН-140 нави билан шунга чидамли бўлиш билан бирга сувга ҳамда азотли ўғитларга, ортқиқ талабчан эмас.

Республика Фанлар академияси мухбир-азоси Остон Жаиллов яратган нави «Юлдуз» деб номланди. У ҳам сидратли ва ҳосилдорликка бошқа янги навлардан қолшимайди.

Янги навлар ҳосилдорлигини оширишда бirlашмада яратилган стимуляторлар муҳим роль ўйнамоқда. Бизда

Бисол-2 иммуно-стимулятори яратилди, — дейди бirlашма бош директорининг муовини, кишлоқ хўжалик фанлари номзода Анвар Муталов. — Биринчи чораги анча самарали бўлди. Олимлар патхатнинг ҳатто янги навларини яратди. Улар орасида биология фанлари доктори Н. Назаров ҳамда илмий ходим Ж. Дадақонов ҳамкорлигида яратилган АН-140 нави билан шунга чидамли бўлиш билан бирга сувга ҳамда азотли ўғитларга, ортқиқ талабчан эмас.

Республика Фанлар академияси мухбир-азоси Остон Жаиллов яратган нави «Юлдуз» деб номланди. У ҳам сидратли ва ҳосилдорликка бошқа янги навлардан қолшимайди.

Янги навлар ҳосилдорлигини оширишда бirlашмада яратилган стимуляторлар муҳим роль ўйнамоқда. Бизда

ЎСИМЛИКЛАР ДУНЁСИНИ ЎРГАНИБ

Ботаника илмий-тадқиқот институт лабораторияларида республикада кенг тарқалган фойдаланиш ўсимликларини ўрганиш ва кенг тарғиб этиш ишлари алоҳида аҳамият берилган. Эфир майли, зиравор, шифобахш ўсимликлардан — тоғ райхони, кийик ўти, маврак, андис, равоч, тулки қўйруқ қабиляр таркибда қўллаб витаминлар мавжуд.

Шунингдек бўёқли ўсимликлар ҳам мана шу лабораторияларда ўрганилиб, қандолат маҳсулотларига ранг бериш учун жорий этилган.

Институтда мазкур ўсимликлар ҳақида қўлланмалар яратилди ва улардан ҳозир жумҳурият ўрмон хўжалиги комитетида кенг фойдаланилган.

Кейинги пайтда гулхайри ўсимлигидан қизил бўёқ олинди. Бу бўёқ озик-овқат маҳсулотларини пардозлаш билан бирга таркибдаги биологик моддалар орқали маҳсулот сифати ҳамда таъмини янада яхшилади. Ҳозир бу ўсимлик Наманганнинг Чортоқ ва Янгйўл районларида 220 гектар ерда экилган ҳамда Чортоқдаги озука-концентрат тажриба заво-дида қайта ишланиб, бўёқ тайёрланган. Айни кунда гул-

хайридан бошқа моддалар олиш борасида бир қанча ишлар амалга оширилган.

Бу ўсимлигини хусусиятларидан яна бири — унинг посядидан касалликни аниқлашда фойдаланилади. Иккичиси эса — тиббиётда плазма завофасини ҳам ба-жареди.

Айни кунда, — дейди институт олим, биология фанлари номзода, Беруний номи УЗССР Давлат муқофоти соҳибдори, СССР ихтирочиси Қаждор Ҳошимов, — гулхайри ўсимлигидан Ленинграддаги Ботаника, Биология институтлари, Ленинград Бутуниттфок Ботаника илмий-тежирини, Ленинград гематология ва қон қуйиш институтлари олимлари билан ҳамкорликда 2 хил янги дори тайёрланган. Ҳама-май шифохоналарда улардан фойдаланиш имкони яратилди.

Лаборатория аъзолари «Уз-пишчепром» илмий ишлаб чиқариш бirlашмаси мута-хассислари билан бирга шифобахш ўсимликлардан киши организмни тетиклаштирувчи салқин ичимликлар ҳам тайёрлашди. Яқинда «Ором-гоҳ» номи ичимлик савдога чиқарилади.

АХЛОҚИЙ КИТОБЛАР— ЎҚУВЧИЛАРГА

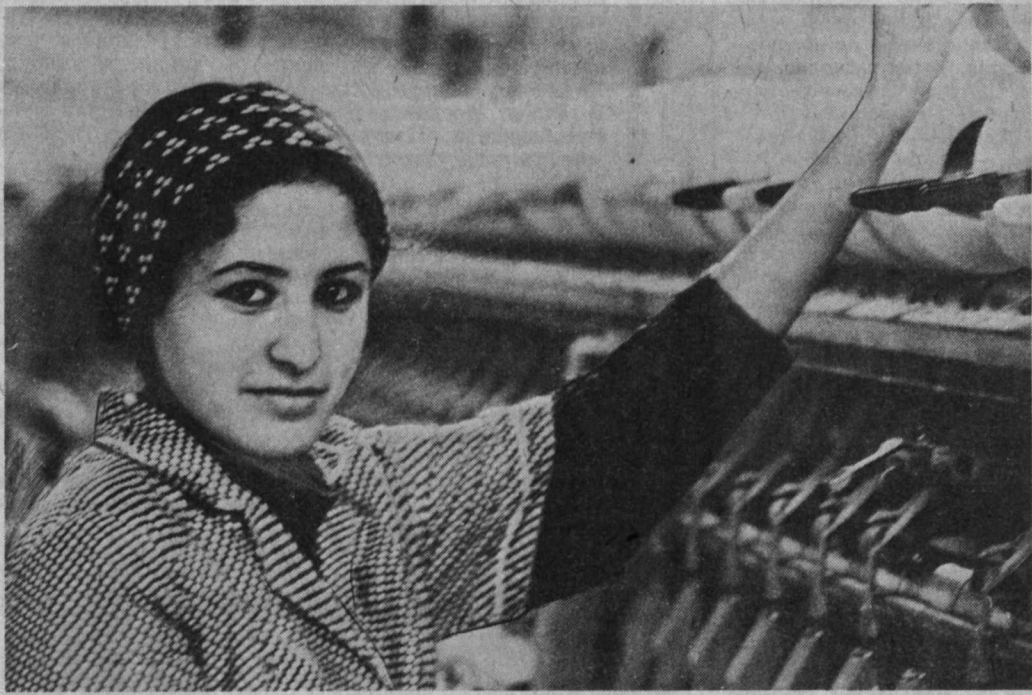
Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик ин-ституту кейинги пайтда ах-лоқ-оодоб мавзусида ҳамда адабиётшуносликка оид қўл-лаб китоблар чоп этиди. Бу-лар орасида «Татимат ал-ятим», «Табобат дурдона-лари», «Аждодлар ўғити» каби рисолавтор бор. Шунинг-дек, арабчадан бир қатор ҳадислар таржима қилиниб, ўқувчиларга ҳавола этилди. Институт қошидаги Исом ғуруҳи эса ҳозир Қуръоннинг изохли таржимаси билан шу-ғулланмоқда.

Шарқшунос олимлар тему-рилар дариға мансуб мавжуд қўлзмалар асосида китоб нашр этишни мўлжал-

лаб қўйишди. Яқинда «Навоий альбомиди» Жомийнинг дастхатлари» китоби нашрдан чиқди.

Жомий рисолавторининг кен-гайрилган нусхаси босиб чиқарилади, — дейди ин-ститут илмий котиби Абдужа-бор Абдувоҳидов. — Олим-ларимизнинг катта хизмати шундаки, Навоий билан алоқа-ларини ҳақида ва Хуросон ҳамда Мовароуннахрнинг XV ас-ра оид ижтимоий, иқтисо-дий ва сиёсий ҳаёти ҳақида қимматли маълумотлар кел-тирилган.

Р. Усмонова.

АКС САДО

«ЗАМИНУ ОСМОННИ ЎРТАР»

РўЗНОМАНИНГ шу йил 23 февраль сониди юқоридики ном билан чоп этилган мақо-лани ўқиб, худди мени ҳам қийнаётган гапларини ёзган М. Алимовага катта раҳмат дедим.

Айнан мақолада қайд этил-ганча бўлмаса-да, аммо шун-га ўхшаш ҳолатларга кўпчилик

• Ноҳия рўзномалари ҳаёти

«Оҳангарон» рўзномаси ўз иштини қайта қурмоқда. Аввало таҳририятдаги штат-лар, хусусан иқтисодий ҳодим-лар тўрт кишига қисқарти-рилди. Рўзномага таъйинлан-ган материалларнинг сифа-ти, уларнинг қисқалиги, аниқ ва пухта таъйинлашга жоний эътибор берил-моқда. Агар ўтган йиллари рўзноманинг ҳар сониди ати-ги 6—7 тадан турли жанр-даги мақолалар берилаётган бўлса, ҳозир ҳар бир сонда 30—40 тагача пухта ва их-чам мақолалар эълон қили-наётган. Рўзнома сондан-сон-га яхшиланиб, ўзгариб бормо-қда. Айниқса, унинг саҳи-фаларида эълон қилинаётган «Балогат оstonасида», «Сао-датмандлик», «Турмуш чор-раҳаларида», «Набулхонами-да», «Бунй қаранг-а», «Бир-инчи саҳифага мактуб» ру-нлири остида берилаётган мақолалар муштарийларда катта қизиқиш уйғотмоқ-да. «Акс-савдо», «Нлҳом», «Табат чекмасин азиз», «Дилдан тилга чиққан га-плар», «Ноҳия ички ишлар бўлими хабар қилади» ру-нлири остида берилаётган ма-қолалар ҳам ўзининг қизи-қарлилиги билан муштарий-лар эътиборини тортмоқда.

Рўзнома шу йилнинг бо-

шидан фақат ўзбек тилида чиқаётган. Бу унинг муштар-ийлари сафининг кўпайиши-га, обуначиларнинг ортти-га сабаб бўлди. Рўзнома таҳ-ририяти миллатлараро дўст-лик алоқалари мавзусини ёритишга ҳам жоний эъти-бор берилади. Сўнги пайт-ларда «Оҳангарон» саҳифа-ларида эълон қилинган қар-

ларининг йилгилишида му-ҳаррир А. Абдулҳақов шу-лар ҳақида гапирди.

— Мен «Едномо» ру-нни ташкил этиш, унинг ости-да фақат хотира қўнлариди-дан эмас, балки бутун йил давомида материаллар бери-б берилиши тақлиф қиламан. Деди йилгилишида сўзга чиққан 1-қўрилиш бошқарма-

даги «Бутун дунё пролетар-лари, бirlашингиз!» шiori-ни бошқа, ҳозирги давр та-лабларидан келиб чиқадиган шior билан алмаштириш за-рур.

— Тор ва қалам тутган, ҳамда шу касб билан шугул-ланадиган кишилардан ёмон-лик чикмайди. Аммо биз ақсари пайтларда рўзнома

М. Муҳамедов, С. Турсун-хўжаевлар рўзнома саҳифа-ларида оила можаролари, ёшлар олдиди турган му-аммолар, айниқса, ақсар йилгилар ҳаётидан кўпроқ материаллар — бериб бориш истагини билдирдилар.

— Рўзнома саҳифаларида расмий мақолаларнинг йама-ли боргани анча яхши. Би-

«Оҳангарон»нинг жамо-ати мухбири Р. Назимиди-ном ўз сўзида рўзномани ҳафтада илгаригидай яна уч марта чиқариш масаласини кўтарди. Худди шундай фикр-ни жамоати мухбирлардан С. Душпаева, Р. Ҳафизова, М. Матқосимов ва бошқалар ҳам айтиб, хўжаликларда ҳам замона — ҳам «Давра суҳбатлари» ўтказиб туриш ни тақлиф қилдилар.

Йилгилишида ноҳия партия қўмитасининг котиби А. Бен-муродов сўзлади. Рўзнома муҳаррири муштарийлар-нинг саволларига жавоб қайтарди. Йилгилиш пирова-дида ноҳия маданият уйи жамоаси томонидан катта концерт намойиш қилинди. Шаҳар пионер ва ўқувчилар уйининг Х. Имомалиева бо-шичилигида адабий-драматик тўгарак иштирокчилари ик-росида Алишер Навоийнинг «Садди Искандарий» дostonи асосида саҳналаштирилган «Искандар ва дареш» асари намойиш қилинди.

Мўмин ҚАЮМОВ, «Оҳангарон» рўзнома-сининг махсус мухбири. («Тошкент ҳақиқати» учун махсус ёзилди).

МУШТАРИЙЛАР ТАКЛИФИ БИЛАН

дош Қозоғистоннинг Чордара, Туркманistonнинг Даргон ота, Тожикистоннинг Ашт ноҳиялари меҳнаткашлари ҳаётидан олиб ёзилган қўш-саҳифа материаллари муштар-ийлар томонидан маънуни-ди билан қарши олинди. Бу-лардан таъшири йилнинг ҳар чорагиди ноҳиядаги барча қишлоқ Шўроларида рўзнома муштарийлари билан ўт-казилаётган учрашувлар ҳам унинг таъсирчан ва ўзини-иш-ли бўлиб чиқишида ўз сама-расини берди. Яқинда ноҳия марказида бўлиб ўтган рўз-нома ишчи-кишлоқ мухбир-

сининг устаси, жамоати мухбир Кўчқор Қозоқов.

— Сўнги пайтларда рўз-номанинг сифати яхшиланган-ни ўз-ўзидан кўриниб туриб-ди. Бу жуда яхши, — деди муштарий Мирабдулла Азимов. — Аммо унутлиб бора-ётган халқ қўшиқлари, ёр-ёрлари, ўланлари, тўй ва маросим қўшиқларини тўла-лаб, уларни «Мангу сатр-лар» руни остида бериб бо-риш, айни мўлдога бўларди.

Ноҳия ички рўзномаси бўлимининг мудир, жамоати мухбир Фазлидин Пар-давининг фикрича рўзнома-

учун материаллар тўплаш мақсадида жойларга бори-нимизда хўжалик ва корхо-наларнинг раҳбарлари бизга бепасанд қарайдилар, су-раган гапларимизга лоайдилик билан жавоб берадилар, қў-пинча ҳатто биз билан сўз-лашгани ҳам истамайдилар. Булардан таъшири рўзнома-да савдогаги нуқсонлар, ай-ниқса, чайқовчилик тўғриси-да танқидий материалларни қўпайтириш керак, — деди жамоати мухбир Мўмин Му-талов.

Йилгилишида сўзга чиққан муштарийлар З. Баҳодирова,

роқ мен бу ерда яна бир фикрни айтмоқчиман. Сеним-ли рўзномамиз «Тошкент ҳа-қиқати» ҳам ҳамма томони-дан жуда катта меҳр билан ўқилади. Бироқ «Тошкент ҳақиқати» саҳифаларида катта-катта мақолалар, деяр-ли барча рўзномаларда бо-силаётган қарорлар, фармон-лар, ахборотлар кишини зе-риктириб қўймоқдалар. Ме-нинг бу фикрларим вилоят рўзномасига етказилса ми-натдор бўлардим, — деди бинокорлик материаллари техникумининг муаллими Мавлудхон Мисирова.

Хотин-қизлар учун олий сиёсатшунослик курси

Мамлакатнинг сиёсий ҳаё-тида хотин-қизларнинг ама-лий ва тўла ҳуқуқли қатна-шишларига эришиш учун уларни раҳбарлик лавозим-ларига тайёрлаш ва кўтарш, тегишли қўшимчаларга ўра-тиш махсус системасини яра-тиш керак бўлади.

КПСС Марказий Комите-тининг аёллар ва оила маса-лалари комиссияси, КПСС Марказий Комитети ижти-моий Фанлар академияси-нинг амалий сиёсатшунос-

лик институту сиёсий раҳ-бар бўладиган хотин-қизлар-га таълим бериш учун олий сиёсатшунослик курсини та-ш-кил этиш ташаббуси билан чиқилди.

Етти иттифоқдош жум-ҳуриятнинг ақиллари шу курснинг дастлабки тинглов-чилари бўлдилар. Улар сиё-сатшунослик ва сиёсий муно-сабатлар социологияси асо-сларини ўрганишда, қўнчи-лик ўртасида нутқ сўзлаш маҳоратини, сиёсий мўлоқот

услублари ва услубларини эг-ла-ладилар.

КПСС Марказий Комитети ижтимоий Фанлар акаде-миясининг етакчи олимла-ри, давлат ва жамоат таши-лотларининг маъсул ҳодим-лари, америкалик социолог-лар, ленинградлик руҳшу-нос олимлар билан учра-шувлар бўлиб ўтди. Ҳамма-ларнинг фикрича, тажриба му-ваффақиятли чиқди.

КПСС Марказий Комите-тида олий сиёсатшунослик курсини дастлабки битириб чиққан аёллар билан Марка-зий Комитет Сиёсий Биро-сининг аъзоси, Марказий Комитет котиби Г. В. Семёно-ва сўхбатлашди.

ҚУЛАМЗОРЛАШТИРИШ ИККИ ОЙЛИГ ДАВОМ ЭТМОҚДА

КИШИ БОШИГА 6 ТАДАН

БУТУН вилоятимиздаги каби шаҳримизда ҳам қўла-мзорлаштириш ва обо-донлаштириш ишлари икки ойлиг қизгин давом эт-моқда. У шу йилнинг 5 мар-тидан 5 майгача давом этади. Шу даврда шаҳри-миздаги бар аҳоли жон бо-шига 6 тадан мевад, манзарали ва гул қўчатлари ўтказиш режалаштирилган.

Икки ойлик давомида салкам 10 мингтадан ман-зарали ва мевад дарах-лар қўчатлари, 14 минг до-на гул қўчатлари ўткази-лади. Ҳозирги вақтда бар-ча корхоналар ҳовлилари-да, истироҳат ва дам олиш боғларида, аҳоли истиомат қиладиган дарахларда, қў-чалар, ўрнларда четларига қўчат ўтказиш ишлари олиб борилаётган.

И. АХМЕДОВ, Ангрн шаҳар коммунал хўжалиги бошқармаси ҳодими.

Тошкент ил-таълама иш-лаб чиқариш бirlашмаси-нинг 4-йигрув тўқув фабри-каси республикамизнинг энг илгор корхоналаридан ҳи-собланади. Мазкур фабрика жамоаси ўтган йилги ишлаб чиқариш режаларини салкам икки баробар орттиг бундан бажарди. Корхона ютил-ларига ўз ҳиссасини 31 йил-дан бери қўшиб келатган у-частка бошлиғи Турсун Бо-боназаров (юқорида) қўллаб шогирдлар ҳам еттиштир-ди. Ип йигирувчи Гулҳажа Фа-йзиева эса фабриканинг олди ишчиларидан саналади.

Суратқаш Ҳ. СОЛИХОВ.

• Ж а м и я т в а қ о н у н

ЖИНОЯТЧИЛИКНИНГ

Ҳозирги иқтисодий танглик пайтида, газак олиб бора-ётган жиноятчилик халқимизнинг осуда ҳаёт кечир-ишга ҳалал бераётган энг ёмон иллатлардан бири бў-либ бораётган. «Ишламай тилабталаб» чайқовчилардан, чўнтакчилик кассавурлардан, машина ўғирларидан жабр кўраётганлар оами Еки пешона тери эвазига емай-ичмай орттирган буюмларидан бир кунда ажраб қон-қақшаб қолаётганларнинг аҳолини бир тасаввур қилиб қўйайлик. Бездорлик, ўғирлик, қотилиш қаби разил ва қабиҳ ишни ўзига касб қилиб олган зўра-воилар бутун бўлмаса эртага қилмишига яраша жавоб беришлари аниқ. Табиийки, бундай жиноятчиликнинг фoш этиш осон кечмапти, бу ҳамон ўттир муаммо бўлиб турибди. Чунки жиноятчилик сони камаймаяпти. Турли жиноятлар агар жумҳуриятимиз бўйича ўтган йили 1989 йилга қараганда 5,3 фoизга ортган бўлса, бу рақам Тошкент вилояти бўйича 7,02 фoизни ташкил этади. Изоҳга ҳожат йўқ. Биз жумҳурият Ички Ишлар Вазирлиги милиция шахсий состави социал ва ҳуқуқий тарбия Бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, ички хизмат полковниги Михаил Петрович Ивановдан ўсиб бораётган жиноятчиликнинг асп моҳиятини, унга қарши қандай кураш олиб борилаётганини ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдик. Ана шу суҳбатни чоп эт-моқдамиз.

— Бугунги кунда жумҳурия-тимизда ижтимоий-сиёсий ва-зиятни барқарорлаштиришда бутун жамоатчилик иштирок этмоқда десак ҳам бўлади. Мазлумки, илгари жумҳурия-тимиз Президентининг ички ишлар органлари ҳодимлари-ни транспорт, махсус алоқа воситалари ва керакли барча асвоҳлар билан таъминлаш борасидаги қонуни бўйича ич-ки ишлар органларидаги кам-чилик ва қонснларни бартараф этиш, милиция ҳодимла-рининг маъий аҳолини ях-шилаш, уларни ўй-жой, транс-порт, алоқа воситалари билан таъминлаш ишлари йўлга қўйилмоқда. Лекин камчиликлар жуда сезилиб билин бартараф этилмоқда. Биргина транс-порт муаммоларидан олдиган бўлсак, ўтган йили жумҳурият бўйича 650 та махсус транс-порт воситалари олинди. Агар бунй барча вилоят ва районлар ички ишлар бўли-млари (улар жумҳуриятимиз-да 200 дан ортти) тақсимлай-диган бўлсак, ундагиди тўғри келапти. Ваҳоланки, ҳар бир ички ишлар бўлими камда 15 та махсус транспорт воситаси-га бўлиши керак. Барча ишлаб чиқариш жабҳаларида

шабтганлигини адолатдан деб бўлишми? Бизда қадрлар тақсимаслиги масаласи ҳамон қўндаланг бўлиб турибди. Ишлаб чиқариш корхоналар-ида турли меҳнат жамоалари-дан милицияга ердамга чиқа-ётган қўнгили халқ дружи-начиларининг иши қонқарлик даражада эмас. Шу сабабдан милициянинг иш фаолиятини ошириш, улар сафини тўлдир-иш, жумҳуриятимизда осои-ишталаниш барқарорлашти-риш мақсадида 1989 йилнинг июль ойидан бошлаб баъзи вилоятларда, шу жумладан Тошкент шаҳрида ишлаб чи-қариш корхоналари, ташиқлот ва муассасалар ҳисобидан иш-чи милиция отрядлари ташкил этилди. Бундай отрядларда вилоятлик, ҳалол ва тапшабус-кор ишчилар жалб қилинди. Бундай отрядлар олиндор-Горкий шаҳрида ташкил этил-ган бўлиб, бу ташаббус кейинчалик мамлакатимизнинг бошқа йирик шаҳарларида ҳам тадиқ этила бошланди. Тош-кентда умумий сони 1750 ки-шидан иборат бўлган барча рай-онларда ташкил қилинди.

— ИШЧИ МИЛИЦИЯ О-Т-РЯДЛАРИНИНГ АСОСИЙ ВА-ЗИФАСИ НИМАДАН ИБОРАТ?

— Ишчи милиция отрядла-рининг асосий вазифаси — жиноятчиликнинг олдини олиш, безорилик, қилмишбоз-лик, давлат мулкни талон-то-рож қилувчиларга, кишилар-нинг шахсий мол-мулкни ўғир-ловчиларга, чайқовчилик ва шу каби жиноятчиликнинг ми-ляция ҳодимлари билан бир-галикда бақамти бўлиб зарба беришдан иборатдир. Ва шу билан бирга маҳалла ҳамда ўзи меҳнат қилаётган жамоа-ларда жиноят содир этишга мойиллиги бор шахслар,

воёга етмаган аёллар билан иш олиб борадилар. Ишчи милиция отряди ҳодимлари ҳозирги пайтда ушастка ва-киллари, тергов, жиноят қи-дирув бўлимлари, ОБХСС ва давлат автомобиль назорати ҳодимлари билан ҳамкорлик-да иш олиб бормоқдалар.

— СИЗ ҲАЛИ ЮҚОРИДА ҚУНГИЛИ ХАЛҚ ДРУЖИНА-ЧИЛАРИНИНГ ИШИ ҚОНИ-ҚАРЛИ ДАРАЖАДА ЭМАС, ДЕБ АЙТИНГИЗ. ДРУЖИНА-ЧИЛАРИНИНГ ИШНИН ҚОНИ-ҚАРЛИ ДАРАЖАГА ОЛИБ ЧИ-ҚИШ УЧУН АСОСАН НИМА-ЛАГА ЭЪТИБОР БЕРИШ КЕ-РАК ВА БУ БОРАДА СИЗ-НИНГ ФИКРИНГИЗ?

— Қўнгили халқ дружина-чиси деганда биз аввало су-ратларда чизилгандек била-гига қизил патта бойлаган, жисмонан бакуват, милиция ҳодими билан биргаликда, қилмишга жиноятчини ишлаб турган кишини қўз олдимизга келтирамиз. Бу ҳозирги ош-коралик пайтда, яъни ҳамма нарсани ўз номи билан айта-диган пайтда қўнгили ҳол де-ка бўлади. Утган йили «Иш-тум» мажмаласининг (сон 3) эсимда йўқ ҳуқуқсизда ички жиноятчи дружиницага та-тифа айтириб ўтирганигиз эз-ган суратни кўриб қолдим. Бу албатта ўқувчини қўнгириш учун чизилган нарсас. Лекин бир томондан ҳақиқатга яқин-роқдир. Айтайлик, айни пайт-да жиноятчилар биз плакат-ларда кўрганимиз каби «сич-кондэй» эмас, аксинча, жис-монан бакуват ва турли ку-роллар билан таъминланган ҳафли шехслардир. Дружина-чилар сажга асосан ишдан сўнг, режа тўғриси қабилида нексалар, аёлларни ҳам қў-шиб чиқариш одат тусига ки-риб қолди. Бу, жумҳурият-

мизнинг кўпгина йирик ша-ҳарларида, шу жумладан пой-тахтимизда афсуски «модага» айланиб бормоқда. Ишдан қориб-қарчаб, қорни очиб чи-қан ишчи қандай қилиб мили-ция ҳодимига, сидикдилдан ердам бера олади? Дружина-чиларнинг ишини тубдан қай-та қуриш учун уларга албат-та имтиёзли равишда шароит яратиб бермоқ лозим. Ме-нинг фикримча, агар дружина-чилар учун пуллик иш соати жорий этилса, набатчиликка ишчиларни эмас, балки, олий ва ўрта махсус билим юрти талабаларни жалб қилинса ма-қсада нувофиқ бўлар эди. Бир томондан машғулотдан бўш пайтда набатчиликка чиққан талабаларнинг моддий шароити яхшиланса, иккинчи томон-дан улар милиция ҳодимлари-нинг энг яхши ишончли кўмак-чиларига айланган бўлур эди-лар.

— МИХАИЛ ПЕТРОВИЧ, ЯҚИНДА «СОВЕТ МИЛИЦИЯ-СИ ТУГРИСИДА» ССР ИТТИ-ФОННИНГ ҚОНУНИ МАТУ-ОТДА ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ. УТ-ГАН ҚИЛИНИ 31 ОКТЯБРЬ-ДА ЭСА ЎЗБЕКИСТОН СО-ВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМҲУ-РИЯТИНИНГ «МИЛИЦИЯ ХО-ДИМЛАРИНИ ИЖТИМОЙ ВА ХУҚУҚИЙ ҚИҲАТДА ХИМОС ҚИЛИШНИ ҚУЧАТТИРИШ ТУ-ГРИСИДА» ҚОНУНИ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН ЭДИ...

— Гапнингга тушундим. Мазкур қонунлар ўртасида албатта, озгина бўлса-да та-фовут бор. Кейинги чиққан қонун Иттифок миқёсида бел-гиланган. Бу қонунга деярли барча жумҳурият Ички ишлар вазирликлари амал қилиш-лари лозим. Лекин ҳозирги янгилаган Иттифокда ҳар бир жумҳурият ўз тақдирини ўзи белгилай экан, албатта жум-ҳуриятимиз Президентини имзо

най, чанг каби мусиқа ас-бобларини ўрганишни хоҳлов-чилар камайиб кетган. Бун-да ота-онанинг ҳам абиби бор, албатта.

Тилимизга ўхшаб мусиқа маданиятимиз ҳам ривожлан-май қолди. Бу сабаби ҳолни бартараф этиш, миллийликка даъват қилувчи мақолаларни қўпайтириш лозим.

Н. ЗОИРОВ, Оржоникидзе району.

